

เวชศาสตร์ฟื้นฟูสาร 2550; 17(3): 73 - 78
J Thai Rehabil Med 2007; 17(3): 73 - 78

ผลของการรำมวยไทชิ (Tai Chi Chun) ในการเพิ่มประสิทธิภาพการทรงตัวในกลุ่มผู้สูงอายุไทย

บุษกร คุ่มเกตุ พ.บ., ภาริส วงศ์แพทย์ พ.บ., ว.ว. เวชศาสตร์ฟื้นฟู,
นพวรรณ แสนเจริญสุทธิกุล พ.บ., ว.ว. เวชศาสตร์ฟื้นฟู
ภาควิชาเวชศาสตร์ฟื้นฟู คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

ABSTRACT

Effect of Tai Chi Chun Exercise on Balance in Thai Elderly People

Kumkate B, Wongpat P, Sanjaroen-suttikul N.

Department of Physical Medicine and Rehabilitation, Ramathibodi Hospital, Mahidol University

Objectives: To study the effects of Tai Chi Chun exercise on dynamic and static balances of Thai elderly people.

Study design: Descriptive study

Setting: Parks and out-door stadiums

in Bangkok and Phitsanulok, Thailand

Methods: Forty-two elderly who regularly practice Tai Chi Chun exercises were compared with forty-two healthy elderly in three balance tests, namely the Single-Leg Stance Timed test with eyes open & close (SLST-EO and SLST-EC) and the Expanded Timed Up and Go (ETUG) test.

Results: The Tai Chi Chun practitioners had significantly better balance control than general healthy elderly populations in both SLST-EO and ETUG tests ($p < 0.001$). Mean differences of right and left SLST-EO tests were 21.15 (95%CI; 14.22-28.08) seconds and 22.59 (95%CI; 14.28-

30.89) seconds respectively. Mean difference of ETUG test was 2.72 (95%CI; 1.34-4.09) seconds.

Conclusion: The Tai Chi Chun elderly practitioners have better static and dynamic balance controls than general healthy elderly populations.

Key words: Tai Chi Chun, balance, and elderly

J Thai Rehabil Med 2007; 17(3): 73 - 78

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาผลของการรำมวยไทชิตามแบบที่ปฏิบัติกันในประเทศไทยต่อความสามารถการทรงตัวของผู้สูงอายุที่ทำการฝึกอย่างสม่ำเสมอ

รูปแบบการวิจัย: การศึกษาเชิงพรรณนา

สถานที่ทำการวิจัย: สวนสาธารณะสนามกีฬาในกรุงเทพมหานครและพิษณุโลก

วิธีการศึกษา: ผู้เข้าร่วมวิจัยกลุ่มละ 42 คน แบ่งเป็นกลุ่มรำมวยไทชิและกลุ่มควบคุม ทำการทดสอบความสามารถการทรงตัวขณะอยู่นิ่งตามแบบทดสอบ Single-Leg Stance Timed with eyes open and close (SLST-EO and SLST-EC) กับทดสอบความสามารถการทรงตัวขณะเคลื่อนไหวตามแบบทดสอบ Expanded Timed Up and Go (ETUG) โดยจับเวลาเป็นวินาที

ผลการศึกษา: ผู้สูงอายุกลุ่มรำมวยไทชิอย่างสม่ำเสมอมีประสิทธิภาพการทรงตัวดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.001$) ทั้งจากการทดสอบ SLST-EO และ ETUG

โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่มของค่า SLST-EO ซ้ายขวา ซ้ายซ้าย และ ETUG เป็น 21.15, 22.59 และ 2.72 วินาที ค่าความเชื่อมั่นที่ 95 เปอร์เซ็นต์เท่ากับ 14.22-28.08, 14.28 - 30.89 และ 1.34-4.09 วินาทีตามลำดับ

สรุป: ผู้สูงอายุที่รำมวยไทชิอย่างสม่ำเสมอมีความสามารถการทรงตัวทั้งขณะที่ร่างกายอยู่นิ่งและมีการเคลื่อนไหวดีกว่าผู้สูงอายุทั่วไป

คำสำคัญ: มวยไทชิ, การทรงตัว, ผู้สูงอายุ

เวชศาสตร์ฟื้นฟูสาร 2550; 17(3): 73 - 78

บทนำ

การหกล้มของผู้สูงอายุเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ อุบัติการณ์ของภาวะนี้มีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นในอนาคตตามลักษณะโครงสร้างประชากรไทยที่นับวันจะมีสัดส่วนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ภาวะดังกล่าวยังนำมาซึ่งการเจ็บป่วยทั้งทางกายและจิตใจ ความพิการทุพพลภาพ และความสูญเสียทางเศรษฐกิจที่สำคัญทั้งต่อครอบครัวและสังคมโดยรวม

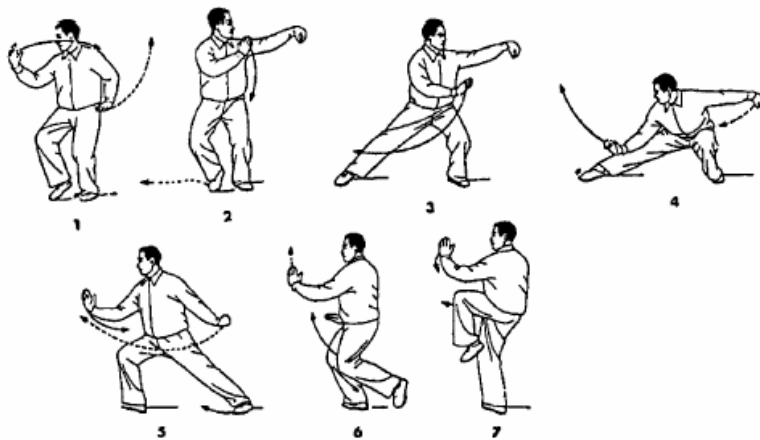
ปัจจุบันได้มีงานวิจัยจำนวนมากที่ศึกษาถึงสาเหตุ ปัจจัยเสี่ยง และหาแนวทางการป้องกันการหกล้ม⁽¹⁾ สำหรับการป้องกันการหกล้มในผู้สูงอายุได้มีการนำการออกกำลังกายแบบต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือ⁽²⁾ เช่น การเดิน วิ่งเพื่อสุขภาพ กายบริหาร มวยจีน โยคะ เป็นต้น

การรำมวยไทชิ (Tai Chi Chun) ซึ่งเป็นศิลปะการป้องกันตัวของจีนอัน

Correspondence to: Dr. Busakorn Kumkate, Buddhachinaraj Hospital, Srithummatripitok Rd., Muang district, Phitsanulok, 65000.
E-mail address: oody2003@yahoo.com

ประกอบด้วยท่วงท่าที่สอดคล้องต่อเนื่อง มีการถ่ายน้ำหนักตัว การทรงตัว การเคลื่อนไหวและซัพพอร์ตของขาและแขนอย่างสัมพันธ์กันร่วมกับมีการกำหนดการหายใจและการฝึกสมาธิในขณะฝึก ทำให้การรำมวยไทชิเพื่อสุขภาพมีความนิยมแพร่หลายมากขึ้นในปัจจุบัน มีการรำมวยไทชิในสวนสาธารณะต่าง ๆ โดยการรำมวยมีรูปแบบของท่วงท่าที่แตกต่างกัน ที่นิยมมากในประเทศไทย คือ ท่ารำมวยไทชิของตระกูลหยาง 24, 48 และ 85 ท่า

มีผลการศึกษามากมายที่แสดงว่าการรำมวยไทชิมีผลดีต่อสุขภาพในด้านต่าง ๆ (3-14) เช่น เพิ่มทักษะการทรงตัว ความยืดหยุ่น ทักษะการเคลื่อนไหว เพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของปอดและหัวใจ รวมทั้งช่วยส่งเสริมสุขภาพจิต และมีผลลดปัจจัยเสี่ยงต่อภาวะหกล้มในผู้สูงอายุ (4,5,9,13,15)

ภาพที่ 1 แสดงตัวอย่างท่ารำมวยไทชิ

(ดัดแปลงจาก Wu G. Improvement of isokinetic knee extensor strength and reduction of postural sway in the elderly from long-term Tai Chi exercise.)³

แม้มีผลการวิจัยในต่างประเทศจำนวนมากที่แสดงว่าการรำมวยไทชิมีผลลดอัตราการหกล้ม (4,5,9,13,17) และเพิ่มความสามารถทรงตัวของผู้สูงอายุได้ (3,4,6,8,10-13) แต่เนื่องจากแนวทางปฏิบัติของการรำมวยไทชิที่นิยมกันอย่างแพร่หลายทั่วไปในประเทศไทยนั้นมีความแตกต่างกับของต่างประเทศอยู่หลายประการ เช่น จำนวนท่าที่ฝึกมี

การประยุกต์จำนวนท่าต่างจากท่วงท่าดั้งเดิม ตลอดจนจำนวนความถี่และระยะเวลาของการฝึกที่อาจต่างไปจากของการศึกษาในต่างประเทศ จึงทำให้ไม่สามารถอนุมานได้อย่างมั่นใจว่าการแนะนำผู้สูงอายุไทยให้ไปร่วมฝึกรำมวยไทชิตามสถานที่ต่าง ๆ ทั่วไปนั้นจะมีผลเพิ่มพูนความสามารถทรงตัวและลดความเสี่ยงต่อการหกล้มได้จริง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าการรำมวยไทชิในกลุ่มผู้สูงอายุตามแบบที่ปฏิบัติกันในประเทศไทย มีผลช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทรงตัวในกลุ่มผู้สูงอายุที่มีการฝึกอย่างสม่ำเสมอหรือไม่ โดยได้เลือกใช้แบบทดสอบที่การวัดความสามารถทรงตัวในลักษณะที่เลียนแบบการประกอบกิจวัตรประจำวัน ทำในกลุ่มผู้สูงอายุได้ง่ายและน่าเชื่อถือ ได้แก่ single-leg stance test with eye close and open (16, 17) และ expanded time up and go test (16, 18-20) การทดสอบดังกล่าวทำได้

สามารถทดสอบความสามารถทรงตัวทั้งในขณะร่างกายอยู่นิ่งและมีการเคลื่อนไหว (static and dynamic balance) ในลักษณะที่คล้ายคลึงกันกับการรักษาความทรงตัวที่เกิดขึ้นในกิจวัตรประจำวัน

วิธีการศึกษา

งานวิจัยได้ผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2548

กลุ่มประชากร

การคำนวณจำนวนผู้เข้าร่วมการวิจัยได้จากสูตร

$$N = \frac{2\sigma^2 [Z_\alpha + Z_\beta]^2}{(\mu_c - \mu_L)^2}$$

โดยค่า α = Type 1 error = .05,

Z_α = 1.96

β = Type 2 error = .20,

Z_β = 0.84 (Power of test 80%)

μ_c = Mean of TUG score* in control group

μ_L = Mean of TUG score* in intervention group

σ = Standard deviation of change in TUG score*

between control and intervention groups

*TUG score = Timed get Up and Go score

โดยจับเวลาที่ผู้ถูกทดสอบสามารถรักษาสถิตการทรงตัวในการยืนขาเดียว ทั้งในขณะหลับตาและลืมตา และจับเวลาทั้งสิ้นที่ผู้ถูกทดสอบใช้ในการลุกขึ้นจากท่านั่งในตำแหน่งที่กำหนดและเดินไปกลับตัวในตำแหน่งที่กำหนด จนกระทั่งกลับมานั่งลงที่ตำแหน่งเริ่มต้น การเลือกใช้การทดสอบทั้งสองชนิดนี้ร่วมกันทำให้

จากการวิจัยก่อนหน้านี้คิดค่าผลต่างของ TUG score อย่างมีนัยสำคัญทางคลินิกในกลุ่มผู้เข้าร่วมวิจัย 2 กลุ่ม คือ 3.4 วินาที (17, 20) ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation; SD) เท่ากับ 5.6 (17, 20)

จากสูตรคำนวณได้อาสาสมัครจำนวน 42 คนต่อกลุ่ม ทำการศึกษา

ความสามารถการทรงตัวด้วยวิธีการทดสอบที่กำหนด โดยแบ่งผู้เข้าร่วมการวิจัยเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้สูงอายุที่รำมวยไทชิวอย่างสม่ำเสมอ และกลุ่มผู้สูงอายุปกติที่ไม่เคยรำมวยไทชิวมาก่อน

เกณฑ์คัดเข้า

- มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป สุขภาพแข็งแรงเพียงพอที่จะทำการทดสอบความสามารถการทรงตัวได้ครบถ้วนและเหมาะสม สามารถยืนทรงตัวขาเดียวและเดินทางราบได้คล่อง โดยสวมเก็บข้อมูลและทำการทดสอบกลุ่มควบคุมตามความสมัครใจ
- ลงนามยินยอมเข้าร่วมวิจัย
- กลุ่มผู้เข้าร่วมวิจัยที่รำมวยไทชิวเป็นประจำ จะต้องฝึกการรำมวยไทชิวแบบที่นิยมร่วมกัน คือ ทำรำตระกูลหยางจำนวน 48 หรือ 85 ท่า โดยสามารถรำมวยไทชิวได้ด้วยตนเองอย่างน้อย 30 นาที ต่อวัน เป็นจำนวนอย่างน้อย 3 ครั้งต่อสัปดาห์โดยไม่จำกัดระยะเวลาประสบการณ์การรำ

เกณฑ์คัดออก

- ไม่สามารถทำการทดสอบความสามารถการทรงตัวได้ครบตามกำหนด
- ขอดถอนตัวจากการวิจัย

ขั้นตอนการวิจัย

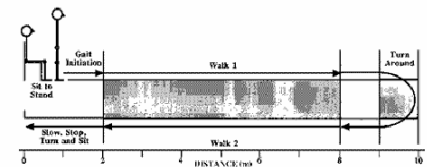
1. ผู้วิจัยอธิบายข้อมูลและวิธีการวิจัยให้ผู้เข้าร่วมวิจัยทราบ ตอบข้อซักถามแล้วลงนามในหนังสือยินยอมเข้าร่วมวิจัย
2. ผู้เข้าร่วมวิจัยตอบแบบสอบถามโดยการซักถามข้อมูลจากผู้วิจัย เพื่อเก็บข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ อายุ เพศ, ประวัติโรคประจำตัว, ประวัติหกล้มในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมาและการออกกำลังกายอื่น ๆ นอกเหนือจากการรำมวยไทชิว
3. ผู้เข้าร่วมวิจัยเริ่มทำการทดสอบความสามารถการทรงตัว โดยมีการทดลองทำ 1 ครั้งและอธิบายปรับแก้วิธีการที่ถูกต้อง

4. หลังจากนั้นให้ผู้เข้าร่วมวิจัยเริ่มต้นการทดสอบด้วย
  - Single-Leg Stance Timed (SLST) test with eyes close and open
    - ผู้เข้าร่วมวิจัยยืนบนพื้นราบ แขนแนบลำตัว งอเข่าและยกปลายเท้าพื้นพื้น สลับขาข้างขวาและซ้าย หลังตา 2 ข้าง จับเวลาที่ยืนโดยลำตัวไม่เซเป็นเวลา 1 นาที และจับเวลาขณะยืนล้มตามลำดับ

ภาพที่ 2 แสดงการทดสอบ Single-Leg Stance Timed test with eyes close and open

- Expanded Timed Up and Go (ETUG) test
  - ผู้เข้าร่วมวิจัยนั่งบนเก้าอี้ที่จัดเตรียมในท่าลำตัวตรงหลังพิงพนัก ลูกเขยจากเก้าอี้ เดินตรงบนพื้นราบยาวประมาณ 10 เมตร วนอ้อมหลักที่วางไว้ แล้วเดินกลับมาที่นั่งที่ตำแหน่งเริ่มต้น จับเวลา เป็นวินาทีนับแต่เริ่มยืนจนกลับมาที่นั่งในท่าเตรียมพร้อมอีกครั้ง

ภาพที่ 3 แสดงการทดสอบ Expanded Timed Up and Go test (ดัดแปลงจาก Wall JC The Timed-Get-up-and-go Test revisited: measurement of the component tasks.)⁽¹⁸⁾

5. โดยเริ่มทำการทดสอบ SLST with eyes open ก่อน ตามด้วย SLST with eyes close และ Expanded Timed Up and Go (ETUG) ตามลำดับ โดยทำการทดสอบซ้ำวิธีละ 2 ครั้ง ก่อนทำการทดสอบวิธีต่อไป ซึ่งแต่ละช่วงของการทดสอบมีเวลาพักประมาณ 60 วินาทีก่อนเริ่มทำการทดสอบใหม่
6. บันทึกผลคะแนนซึ่งได้จากการจับเวลาเป็นวินาที ของแต่ละการทดสอบตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

คำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการทดสอบความสามารถการทรงตัวตามแบบทดสอบ SLST with eyes close and open⁽¹⁶⁾ และ ETUG^(16, 18-20) ของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม จากนั้นทำการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มด้วยสถิติ unpaired t-test โดยกำหนดค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ น้อยกว่า 0.05 ($p < 0.05$)

ผลการศึกษา

จำนวนผู้เข้าร่วมวิจัยทั้งสิ้น 84 คน แบ่งเป็น กลุ่มไทชิ 42 คน (จำนวนวัยไทชิ 48 ท่า คิดเป็นร้อยละ 14.2 และ ชนิด 85 ท่า ร้อยละ 85.8) และ กลุ่มควบคุม 42 คน

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้เข้าร่วมวิจัย ทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างในด้านอายุ เพศ การมีโรคประจำตัวและประวัติ การล้ม แต่ประวัติการออกกำลังกายมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มที่รำไทชิมีการออกกำลังกายที่มากกว่ากลุ่มควบคุม โดยกลุ่มควบคุม มีการออกกำลังกายหลายรูปแบบ อาทิ วิ่ง เดิน ขี่จักรยาน กอล์ฟ เต้นแอโรบิค เป็นต้น ส่วนกลุ่มรำไทชินิยมรำซิ้งและท่ากายบริหารเพิ่มเติม

การทดสอบความสามารถทรงตัวขณะร่างกายอยู่นิ่ง (static balance) โดยใช้การทดสอบ SLST with eyes close and open⁽¹⁶⁾ ซึ่งเป็นกรจับเวลาคิดเป็น วินาทีที่ผู้เข้าร่วมวิจัยสามารถรักษามดุล การทรงตัว ในท่ายืนขาเดียวขณะหลับตา และลืมตา รวมทั้งทดสอบความสามารถ การทรงตัวขณะร่างกายมีการเคลื่อนไหว (dynamic balance) โดยการจับเวลาคิด เป็นวินาทีที่ใช้ในการทำการทดสอบ ETUG^(16, 18-20) ซึ่งเป็นค่าการทดสอบ ที่นิยมนำมาใช้ในการประเมินความสามารถ การทรงตัวในกลุ่มผู้สูงอายุ และมีการประเมินค่าความเชื่อมั่นของการ ทดสอบ^(15,16)

จากการทดสอบ SLST with eyes open และ ETUG พบว่ามีผลต่างค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่มของค่า SLST with eyes open ของชาขาว ชาชาย และ ค่า ETUG เป็น 21.15, 22.59 และ 2.72 วินาที ส่วนค่าความเชื่อมั่นที่ 95 เปอร์เซ็นต์ เท่ากับ 14.22-28.08, 14.28-30.89 และ 1.34-4.09 วินาทีตามลำดับ

จากตารางที่ 2 พบว่ากลุ่มไทชิมีค่า การทดสอบ SLST with eyes open และ ETUG ดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) แต่ค่าการ ทดสอบ SLST with eyes close ไม่พบว่า กลุ่มไทชิมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติเมื่อเทียบกับกลุ่มควบคุม

บทวิจารณ์

การทรงตัวเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อ ภาวะการหกล้มในกลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งพบว่า มีส่วนประกอบต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดปัญหา การทรงตัว⁽¹⁶⁾ ได้แก่ การมองเห็น หูชั้นใน ระบบเวสติบูลา ระบบประสาทส่วนกลาง และส่วนปลายที่รับรู้ความรู้สึก การสั่งการ ระบบกล้ามเนื้อและข้อ พิสัยข้อ รีเฟล็กซ์ การทรงตัว รวมทั้งการเรียนรู้และสภาพ แวดล้อมที่เป็นปัจจัยภายนอก ด้วยเหตุนี้ ถ้ามีการส่งเสริมความสามารถการทรงตัว ในกลุ่มผู้สูงอายุด้วยการออกกำลังกาย น่าจะเป็นผลดีทั้งในแง่การส่งเสริมสุขภาพ กายและจิตใจ ทั้งยังป้องกันหรือลดอุบัติเหตุ การล้มอีกทางหนึ่งด้วย

จากการศึกษาวิจัยถึงผลของการ รำมวยไทชิต่อความสามารถการทรงตัว ในกลุ่มผู้สูงอายุในต่างประเทศ อาทิ การศึกษาของ Hong และคณะ⁽⁶⁾ พบว่า กลุ่มผู้สูงอายุที่มีการรำมวยอย่างสม่ำเสมอ มีค่าอัตราการเต้นของหัวใจขณะพัก ค่า ความยืดหยุ่นตัว และการทรงตัวดีกว่า กลุ่มผู้สูงอายุทั่วไป โดยมีค่า SLST with eyes close นานกว่าอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ($p < 0.05$) และการศึกษาของ Tse and Bailey⁽¹⁴⁾ ที่ทำการศึกษากลุ่ม รำมวยไทชิที่มีอายุมากกว่า 65 ปี เปรียบ เทียบกับกลุ่มควบคุม ด้วยการทดสอบ

ข้อมูลพื้นฐาน	กลุ่มไทชิ (42 ราย)	กลุ่มควบคุม (42 ราย)	p - value
อายุ(ค่าเฉลี่ย)	66.8	67.61	0.446
เพศ (ชาย/หญิง)	28/14	25/17	0.651
จำนวนผู้ร่วมวิจัยที่มีโรคประจำตัว (ร้อยละ)	26 (61.9)	33 (78.6)	0.151
จำนวนผู้ร่วมวิจัยที่มีประวัติหกล้ม (ร้อยละ)	1 (2.4)	4 (9.5)	0.360
จำนวนผู้ร่วมวิจัยที่มีการออกกำลังกายอื่น ๆ (ร้อยละ)	40 (95.2)	31 (73.8)	0.013

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลพื้นฐานผู้เข้าร่วมวิจัยทั้งกลุ่มไทชิและกลุ่มควบคุม

Balance tests	ข้าง ทดสอบ	กลุ่ม ไทชิ (Mean ± SD)	กลุ่มควบคุม (Mean ± SD)	Mean Difference (95%CI)	p - value
SLST Test* (ลืมตา)	ขวา	40.44 ± 14.56	19.29 ± 17.25	21.15(14.2-28.0)	<0.001
	ซ้าย	39.30 ± 20.47	16.72 ± 17.69	22.59(14.2-30.9)	<0.001
SLST Test* (ปิดตา)	ขวา	4.32 ± 7.35	2.65 ± 1.46	1.66(0.6-3.9)	0.154
	ซ้าย	7.75 ± 1.20	2.34 ± 0.99	1.74(0.6-4.1)	0.152
ETUG Test**		16.31 ± 2.50	19.03 ± 3.70	2.72(1.3-4.1)	<0.001

*SLST test = Single-Leg Stance Timed test

**ETUG test = Expanded Timed Up and Go test

ตารางที่ 2 แสดงผลการทดสอบความสามารถการทรงตัว เป็นค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

SLST with eyes close and open พบว่ากลุ่มไทชิมีความสามารถในการยืนทรงตัวขาเดียวล้มตายนานกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาอื่น ๆ อาทิ Wolf และคณะ⁽⁶⁾

ผลการศึกษาค้างนี้มีความสอดคล้องกับการศึกษาผลของการรำมวยไทชิต่อความสามารถในการทรงตัวขณะร่างกายอยู่นิ่ง (static balance) ที่มีมาก่อนคือพบว่าผู้ที่ฝึกรำมวยไทชิอย่างสม่ำเสมอจะมีคะแนนในการทดสอบ SLST with eyes open สูงกว่ากลุ่มควบคุม แต่มีความแตกต่างกับการศึกษาในต่างประเทศตรงที่ยังพบว่าผู้ฝึกรำมวยไทชิมีความสามารถในการทรงตัวขณะร่างกายมีการเคลื่อนไหว (dynamic balance) ดีกว่ากลุ่มควบคุมอีกด้วย

ทั้งนี้คาดว่าน่าจะเป็นเพราะผู้วิจัยได้เลือกใช้แบบทดสอบ ETUG^(16,18-20) ซึ่งทำการจับเวลานับแต่เริ่มยืนเก้าอี้เดินตรงบนพื้นราบยาวประมาณ 10 เมตรวนอ้อมหลักที่วางไว้ แล้วเดินกลับมานั่งที่ตำแหน่งเริ่มต้น ซึ่งต่างจากการทดสอบ Timed Up and Go test^(17,18) ที่งานวิจัยก่อนหน้านี้อาศัย ซึ่งระยะทางทดสอบเพียง 10 ฟุตเท่านั้น¹⁷ จากการจับเวลาเพื่อหาค่าความเร็วในการเดินในระยะทางที่ยาวขึ้นเช่นนี้น่าจะทำให้สามารถแสดงความแตกต่างของความสามารถในการทรงตัวที่ต่างกันเพียงเล็กน้อยได้ไวขึ้นกว่าเดิมจนเป็นผลให้งานวิจัยนี้สามารถวัดความแตกต่างระหว่างกลุ่มได้ดังกล่าวข้างต้น

แม้ว่าการศึกษาจะไม่พบว่ามีความแตกต่างของคะแนนความสามารถการทรงตัวโดยการทดสอบ SLST with eyes close อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่มีแนวโน้มที่แสดงว่ากลุ่มไทชิมีค่าทดสอบสูงกว่ากลุ่มควบคุมถึงกว่าสองเท่า ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าการฝึก รำมวยไทชิมีผลเพิ่มประสิทธิภาพการทรงตัวในขณะหลับตาแตกต่างกันในแต่ละบุคคล ซึ่งสมควรทำการศึกษาเพิ่มเติมต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษารวมการเพิ่มความแข็งแรง

ของกล้ามเนื้อขาเฉพาะเจาะจงที่ใช้ในการทรงตัวการประสานงานของระบบกล้ามเนื้อและระบบประสาทที่พัฒนาภายหลังการฝึกรำมวยไทชิซึ่งเป็นข้อจำกัดทางด้านเวลาของงานวิจัยนี้ทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถทำการศึกษาในกลุ่มผู้สูงอายุกลุ่มเดียวและกำหนดการฝึกไทชิเป็นรูปแบบมาตรฐานเดียวกันเพื่อกำจัดปัจจัยรบกวนต่าง ๆ ได้

ในการศึกษาค้างนี้ไม่ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลยาและประวัติโรคประจำตัวเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาเป็น ผู้สูงอายุที่มีสุขภาพแข็งแรง สามารถออกกำลังกายได้อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนั้นการเก็บข้อมูลโดยวิธีการซักถามจากผู้เข้าร่วมวิจัยยังมีความน่าเชื่อถือต่ำเสี่ยงต่อการจำข้อมูลผิดพลาดหรือหลงลืมได้ง่าย อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับตามอายุ เพศ ประวัติการมีโรคประจำตัว การหกล้ม และการออกกำลังกายระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มรำมวยไทชิแล้วน่าจะเชื่อได้ว่าทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันในด้านลักษณะพื้นฐานทางสุขภาพอันจะมีผลต่อความสามารถในการทรงตัว

กลุ่มผู้สูงอายุที่รำมวยไทชิในการศึกษานี้มีความแตกต่างระหว่างแต่ละบุคคลในด้านประสบการณ์การฝึกฝนจำนวนเท่าที่รำประจำ สถานที่ฝึกและจำนวนผู้ร่วมฝึก แต่มีส่วนร่วมที่เหมือนกันตรงที่ทุกคนรำมวยตามแบบตระกูลหยางชนิด 48 และ 85 ท่า (รำมวยไทชิ 48 ท่า ร้อยละ 14.2 และ ชนิด 85 ท่า ร้อยละ 85.8) ทำการฝึกซ้อมรำครั้งละ 30-60 นาทีต่อครั้ง สัปดาห์ละ 5-7 ครั้ง ดังนั้นจึงสามารถคิดว่ากลุ่มตัวอย่างนี้เป็นตัวแทนที่เหมาะสมของผู้สูงอายุที่รำมวยไทชิในแบบที่นิยมปฏิบัติกันเป็นประจำในประเทศไทยได้ แต่ไม่อาจเป็นตัวแทนแสดงผลของการฝึกรำมวยไทชิตามแบบอื่น ๆ และในลักษณะจำนวน ปริมาณการฝึกที่แตกต่างจากนี้ได้ จึงสมควรที่จะมีการศึกษาเพิ่มเติมถึงผลดีด้านอื่น ๆ ของการรำมวยไทชิในกลุ่มผู้สูงอายุ และ

นำมาหาความสัมพันธ์กับการลดอุบัติเหตุการหกล้ม ตลอดจนการเพิ่มคุณภาพชีวิตและส่งเสริมสุขภาพต่อ

บทสรุป

จากการศึกษานี้พบว่าผู้สูงอายุที่ทำการฝึกรำมวยไทชิแบบตระกูลหยาง ชนิด 48 และ 85 ท่าชนิดที่นิยมปฏิบัติกันในประเทศไทยอย่างสม่ำเสมอมีประสิทธิภาพการทรงตัวทั้งขณะร่างกายอยู่นิ่ง (static balance) และขณะร่างกายมีการเคลื่อนไหว (dynamic balance) ดีกว่ากลุ่มผู้สูงอายุทั่วไป

เอกสารอ้างอิง

1. Tinetti ME, Williams CS. Falls, injuries due to falls, and the risk of admission to a nursing home. *N Engl J Med* 1997; 337: 1279-84.
2. Buchner DM, Coleman EA. Exercise considerations in older adults-Intensity, fall prevention, and safety. *Phys Med Rehabil Clin N Am* 1994; 5: 357-75.
3. Wu G, Zhao F, Zhou X, Wei L. Improvement of isokinetic knee extensor strength and reduction of postural sway in elderly from long-term Tai Chi exercise. *Arch Phys Med Rehabil* 2002; 83: 1364 -9.
4. Wu G. Evaluation of the effectiveness of Tai Chi for improving balance and preventing falls in the elder population-a review. *J Am Geriatr Soc* 2002; 50(4): 746-54.
5. Wolf SL, Barnhart HX, Kutner NG, McNeely E, Coogler C, Xu T; the Atlanta FICSIT Group. Selected as the best paper in the 1990s: Reducing frailty and falls in older persons: an investigation of tai chi and computerized balance training. *J Am Geriatr Soc* 2003; 51: 1794-803.
6. Wolf SL, Sattin RW, Kutner M, O'Grady M, Greenspan AI, Gregor RJ. Intense tai chi exercise training and fall occurrences in older, transitionally frail adults: a randomized, controlled trial. *J Am Geriatr Soc* 2003; 51: 1693-701.

7. Verhagen AP, Immink M, van der Meulen A, Bierma-Zeinstra SM. The efficacy of Tai Chi Chun in older adults: a systemic review. *Fam Pract* 2004; 21: 107-13.
8. Hong Y, Li JX, Robinson PD. Balance control, flexibility, and cardiorespiratory fitness among older Tai Chi practitioners. *Br J Sports Med* 2000; 34: 29-34.
9. Li JX, Hong Y, Chan KM. Tai Chi: physiological characteristics and beneficial effects on health. *Br J Sport Med* 2001; 35: 148-56.
10. Tsang WW, Wong VS, Fu SN, Hui-Chan CW. Tai Chi improves standing balance control under reduced or conflicting sensory conditions. *Arch Phys Med Rehabil* 2004; 85: 129-37.
11. Taggart HM. Effect of Tai Chi exercise on balance, functional mobility, and fear of falling among older women. *Appl Nurs Res* 2002; 15: 235-42.
12. Thornton EW, Synkes KS, Tang WK. Health benefits of Tai Chi exercise: improved balance and blood pressure in middle-aged woman. *Health Promot Int* 2004; 19: 33-8.
13. Wong AM, Lin YC, Chou SW, Tang FT, Wong PY. Coordination exercise and postural stability in elderly people: Effect of Tai Chi Chuan. *Arch Phys Med Rehabil* 2001; 82: 608-12.
14. Tse SK, Bailey DM. Tai Chi and postural control in the well elderly. *Am J Occup Ther* 1992; 46: 295-300.
15. Wolf SL, Sattin RW, O'Grady M, Freret N., Greenspan AI, Ricci L, Xu T, Kutner M. A study design to investigate the effect of intense Tai Chi in reducing falls among older adults transitioning to frailty. *Control Clin Trials* 2001; 22: 689-704.
16. Yim-Chiplis PK, Talbot LA: Defining and measure balance in adults. *Biol Res Nurs*. 2000; 1: 321-31.
17. Lin MR, Hwang HF, Hu MH, Wu HD, Wang YW, Huang FC. Psychometric comparisons of the timed up and go, one-leg stand, functional reach, and Tinetti balance measures in community-dwelling older people. *J Am Geriatr Soc* 2004; 52: 1343-8.
18. Wall JC, Bell C, Campbell S, Davis J. The Timed Get-up-and-Go test revisited: measurement of the component tasks. *J Rehabil Res Dev* 2000; 37: 109-13.
19. Chiu AY, Au-Yeung SS, Lo SK. A comparison of four functional tests in discriminating fallers from non-fallers in older people. *Disabil Rehabil* 2003; 25: 45-50.
20. Steffen TM, Hacker TA, Mollinger L. Age- and gender-related test performance in community-dwelling elderly people: six-minute walk test, Berg balance scale, timed up & go test, and gait speeds. *Phys Ther* 2002; 82: 128-37.